

26.1.2018

ADVIES

van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling

aan de Begrotingscommissie

inzake het volgende MFK: voorbereiding van het standpunt van het Parlement
ten aanzien van het MFK voor de periode na 2020
(2017/2052(INI))

Rapporteur voor advies: Sofia Ribeiro

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie landbouw en plattelandontwikkeling verzoekt de bevoegde Begrotingscommissie onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. benadrukt het enorme belang van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), als het oudste gemeenschappelijke beleid van de Unie, bij het bereiken van publieke doelstellingen en het inspelen op veranderende uitdagingen via succesvolle hervormingen, hetgeen van fundamenteel belang is voor bijvoorbeeld de productie van voedsel van hoge kwaliteit en ook voor het leveren van non-foodgoederen en -diensten, voedselzekerheid en de stabilisering en het behoud van de plattelandsbevolking, teneinde betaalbaar voedsel voor ca. 500 miljoen Europese consumenten te waarborgen alsmede territoriale en sociale cohesie en de duurzaamheid van de plattelandsgebieden op de lange termijn te garanderen; merkt verder op dat dit elke EU-burger slechts 0,32 EUR per dag kost; brengt in herinnering dat de landbouw en de levensmiddelenindustrie in de EU goed zijn voor 16 % van de totale omzet van de Europese industrie en voor meer dan 44 miljoen banen in de volledige voedselvoorzieningsketen, 10 miljoen banen in de landbouw zelf, 11 miljoen landbouwbedrijven en 130 miljard EUR per jaar aan inkomsten uit de export; benadrukt dat het GLB via zijn twee pijlers het inkomen van landbouwers helpt stabiliseren en tevens milieuprogramma's en economische activiteiten in plattelandsgebieden ondersteunt;
2. wijst erop dat het GLB in het kader van het huidige MFK 2014-2020 voor het eerst niet langer het EU-beleid met de hoogste begroting is (in de afgelopen drie decennia is het aandeel van het GLB in het MFK helaas gedaald van 75 % naar slechts 38 %); spreekt duidelijk uit dat de GLB-uitgaven dankzij talrijke beleidshervormingen lager, doelgerichter en marktgerichter zijn geworden en meer gericht op de verbetering van het concurrentievermogen van de EU-landbouw;
3. wijst erop dat de integratie van verdere taken en doelstellingen in het GLB, die niet noodzakelijkerwijs beloond worden door de markt, niet gepaard is gegaan met een verhoging van de GLB-begroting, terwijl de EU ondertussen met een aantal lidstaten werd uitgebreid; benadrukt dat de problemen en behoeften zijn toegenomen, zoals bijvoorbeeld de noodzaak om een zekere voedselvoorziening te waarborgen en de ecologische hulpbronnen te beschermen, duurzame landbouwpraktijken te ontwikkelen, te zorgen voor vergroening en te investeren in nieuwe landbouwtechnologieën, en de gevolgen en effecten van de klimaatverandering te beteugelen;
4. spoort de Commissie aan om de GLB-begroting na 2020 te verhogen of ten minste op het huidige niveau te handhaven, teneinde de tweepijlerstructuur van het GLB in stand te kunnen houden, landbouwers in alle takken van de landbouw te steunen en de belangrijke doelstellingen van hogere inkomens voor landbouwers, bescherming en uitbreiding van de werkgelegenheid en meer innovatie te bereiken alsmede de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's) en de verplichtingen die de EU is aangegaan om de klimaatovereenkomst van Parijs uit te voeren, na te komen; benadrukt dat verdere bezuinigingen op de GLB-begroting negatieve gevolgen zullen hebben voor het concurrentievermogen van de landbouwsector en de regionale ontwikkeling in de

EU en voor de landbouwgemeenschappen en plattelandsgebieden, hetgeen het Parlement resoluut van de hand wijst;

5. is van mening dat de GLB-begroting de grote Europese meerwaarde van dit beleid moet weerspiegelen, een beleid dat zowel een interne markt voor agrofoodproducten omvat als sociale, ecologische en cohesievoordelen oplevert op EU-niveau, en wijst erop dat het GLB niet langer louter een sectorbeleid is; meent dat een vermindering van de GLB-begroting als aandeel van het bbp van de EU-27 het GLB minder doeltreffend zou maken wat betreft het bereiken van EU-doelstellingen; vindt dat het begrotingsniveau van dit beleid de volledige Unie-status ervan in financieel opzicht moet garanderen;
6. benadrukt dat het GLB een alomvattend en volwaardig EU-beleid is dat een van de hoekstenen van de Europese integratie vormt; merkt op dat dit beleid steeds meer publieke doelstellingen verwezenlijkt en door middel van hervormingen een flexibel antwoord biedt op nieuwe uitdagingen en op de veranderende behoeften van de EU en haar samenleving, en stelt vast dat het GLB verantwoordelijk is voor de mededingingsvoorwaarden op de interne markt, en derhalve de voorspelbaarheid en stabiliteit bepaalt van de voorwaarden waaronder landbouwactiviteiten plaatsvinden;
7. merkt met bezorgdheid op dat de onzekerheid over de toekomst van het GLB in het kader van het MFK al negatieve gevolgen heeft in plattelandsgebieden en de mensen die in de landbouw werken ontmoedigt, waardoor een situatie ontstaat die kan leiden tot crises in de EU, zowel voor de sector als voor de voedselvoorziening;
8. benadrukt dat het GLB en de GLB-begroting een gemeenschappelijk operationeel kader voor de landbouwsector in de Europese Unie vormen en dat er geen sprake zou zijn van een efficiënt werkende gemeenschappelijke markt voor agrofoodproducten in de EU indien deze elementen van het Europese project zouden ontbreken, aangezien de lidstaten dan met elkaar zouden concurreren om de mate van steun voor de landbouw en zodoende de mededinging zouden verstoren;
9. vestigt de aandacht op het hoge ambitieniveau van de Commissie ten aanzien van handelsonderhandelingen en liberalisering van de toegang tot de Europese landbouwmarkt voor enkele van 's werelds meest concurrerende landbouwproducenten; benadrukt anderzijds dat de Europese samenleving verwacht dat de landbouwproductie in de EU plaatsvindt in overeenstemming met enkele van de hoogste normen en standaarden inzake kwaliteit en voedselveiligheid, dierenwelzijn, milieubescherming en klimaatbescherming; benadrukt in dit verband de belangrijke compenserende rol van het GLB en van de bijbehorende financiële steun voor de instandhouding van het concurrentievermogen van de Europese landbouw;
10. verzoekt de Commissie verdere stappen te zetten om het GLB-financieringssysteem te vereenvoudigen, de financiële en administratieve lasten voor landbouwers te verminderen en voor degelijke publieksvoorlichting over het GLB te zorgen, daar de bekendgemaakte omvang van de subsidies misleidend kan zijn omdat het publiek niet beseft dat de lidstaten sinds de invoering van het GLB in 1962 hun middelen hebben gebundeld om een gemeenschappelijk beleid en een interne markt voor landbouwproducten tot stand te brengen en dat er dus niet langer een nationale tegenhanger van het GLB in de lidstaten bestaat; onderstreept dat de belangrijke rol van de EU bij het ondersteunen van de Europese voedselproductie onder de aandacht

moet worden gebracht en benadrukt dat het GLB er niet alleen voor zorgt dat de bevolking in de EU over producten van goede kwaliteit tegen betaalbare prijzen kan beschikken, maar ook het verborgen voordeel heeft dat consumenten over extra besteedbaar inkomen beschikken waarmee andere economische sectoren worden gestimuleerd; benadrukt dat dit alleen in stand kan worden gehouden indien de GLB-begroting op het huidige niveau wordt gehandhaafd of verhoogd; wijst erop dat het GLB, indien alle beleidslijnen volledig zouden worden gefinancierd uit de EU-begroting, slechts 1 % van die begroting zou uitmaken, hetgeen redelijk is, omdat de landbouw voedsel verschaft aan meer dan 500 miljoen Europeanen; benadrukt dat het GLB minder dan 0,4 % van de totale overheidsuitgaven in de EU en de lidstaten uitmaakt, een gering bedrag in vergelijking met het gemiddelde van 49 % van het EU-bbp dat aan overheidsuitgaven wordt besteed; wijst erop dat EU-landbouwers voldoen aan hoge normen inzake dierenwelzijn, milieu en voedselveiligheid en derhalve moeten worden ondersteund om deze belangrijke praktijken voort te zetten;

11. benadrukt dat de huidige instabiliteit van de landbouwmarkten en de grote prijsschommelingen de noodzaak van instandhouding van de subsidies voor landbouwbedrijven aantonen, omdat marktfalen daarmee doeltreffender beheerd en gecontroleerd kan worden; erkent in dit verband dat de hogere voedselprijzen en de toegenomen productverkoop in de afgelopen jaren niet doorberekend zijn aan de landbouwers; wijst er met klem op dat er concrete steun nodig is om oplossingen te vinden voor de moeilijke toegang tot financiering voor landbouwers en voor de dalende landbouwinkomens; herinnert er ook aan dat de Europese consumenten niet bereid zijn om voor hun voedsel een prijs te betalen die ontegenzeggelijk hoger zou zijn als de landbouwsector geen overheidssteun zou krijgen;
12. wijst erop dat landbouwsubsidies qua omvang onbeduidend zijn in verhouding tot het totale bbp van de lidstaten, maar essentieel om de continuïteit van de landbouw en een zeker inkomen voor landbouwers te waarborgen; brengt in herinnering dat het GLB essentieel is om de volatiliteit van landbouwinkomens te verminderen en om jonge landbouwers te helpen de landbouwsector te betreden en hun landbouwbedrijven winstgevend te maken, wat directe en indirecte werkgelegenheid in de sector oplevert;
13. merkt op dat de inkomensvolatiliteit die voortvloeit uit prijsvolatiliteit als gevolg van de verslechterende omstandigheden in de landbouwsector in de hand moet worden gehouden, met name omdat de productiekosten stijgen; wijst erop dat het GLB onvoldoende antwoord biedt op de instabiliteit van landbouwinkomens en -markten en dat de daling van de GLB-begroting dit probleem waarschijnlijk zal verergeren en zodoende gevolgen zal hebben voor de meest kwetsbare sectoren in de industrie;
14. verzoekt de Commissie om onderzoek te doen naar het bedrag dat zou terugvloeien in het Europees Landbouwgarantiefonds (EGFL) indien er plafonds voor rechtstreekse betalingen van 150 000 EUR, 100 000 EUR en 50 000 EUR zouden worden toegepast in de EU;
15. herinnert eraan dat de brexit een impact van naar schatting tussen de 3,8 en 4,1 miljard EUR per jaar op het GLB zal hebben en verzoekt de Commissie dan ook ter compensatie van dit verlies naar alternatieve vormen van financiering te zoeken, bijvoorbeeld door de bijdrage van de lidstaten als percentage van het bruto nationaal

inkomen te verhogen, nieuwe vormen van eigen middelen te ontwikkelen, sommige van de door de Groep op hoog niveau eigen middelen voorgestelde hervormingen over te nemen en de werking van het GLB te verbeteren, in een poging om de GLB-begroting in stand te houden na het vertrek van het VK uit de EU, zodat het GLB de huidige en toekomstige uitdagingen voor de Europese landbouw volledig het hoofd kan bieden;

16. vraagt de Commissie om de toegang van de landbouwsector tot andere financiële instrumenten zoals het Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSI) te vergemakkelijken; is van mening dat de Commissie, mochten er nieuwe voorwaarden voor GLB-betalingen worden vastgesteld, de invoering van die voorwaarden zou moeten koppelen aan een passende verhoging van de begroting; onderstreept de noodzaak om de financiering te verhogen in antwoord op de verschillende cyclische crises in gevoelige sectoren zoals melk, varkensvlees, fruit en groenten, en benadrukt dat prijswolatiliteit moet worden bestreden door nieuwe instrumenten voor te stellen, waarbij rekening wordt gehouden met de mogelijke impact van vrijhandelsovereenkomsten op deze sectoren en met de toenemende noodzaak om het concurrentievermogen van de Europese landbouwsector wereldwijd te bevorderen; vestigt de aandacht voorts op de toenemende invloed van externe omstandigheden op de Europese landbouw en het GLB, en op de daaruit voortvloeiende behoefte aan aanvullende instrumenten om mogelijke toekomstige crises in de landbouwmarkten die buiten de EU-grenzen ontstaan, aan te pakken;
17. benadrukt het belang van betere begrotingscontrole en verzoekt de Commissie om een beleid te ontwikkelen waarin de bestemming en de resultaten van het geld van de EU-belastingbetaler beter worden verantwoord;
18. benadrukt dat de Commissie de rechtstreekse betalingen onaangetast moet laten, daar deze concurrentiedistorsies tussen lidstaten helpen voorkomen, en het externe concurrentievermogen van EU-landbouwproducten in stand moet houden; verwerpt resoluut de invoering van nationale cofinanciering die een gedeeltelijke hernationalisering van het GLB zou betekenen en tot de opkomst van uiteenlopende GLB's in de diverse lidstaten zou kunnen leiden, waardoor de nettobijdragers aan de Europese begroting sterk zouden worden bevoordeeld en de werking van de interne markt zou worden verstoord; benadrukt derhalve dat het GLB als enig volledig geïntegreerd beleid op EU-niveau de grootste Europese meerwaarde oplevert en dat een nationaal gefinancierd landbouwbeleid aanzienlijk duurder zou zijn; verwerpt elke poging om de lidstaten te dwingen tot medefinanciering van het GLB; erkent hoe belangrijk het is om de plattelandsontwikkelingsprogramma's te blijven financieren wegens hun bijdrage aan de Europese territoriale en sociale cohesie, aangezien de EU voor 90 % bestaat uit plattelandsgebieden; spoort de Commissie aan naar behoren rekening te houden met de uiteenlopende productie- en arbeidskosten, en met de bijdrage die de landbouw levert aan de werkgelegenheid in de afzonderlijke lidstaten, bij de voortzetting van het proces van zowel convergentie van rechtstreekse betalingen in de Unie in het kader van het volgende meerjarig financieel kader als van interne convergentie in de lidstaten en hun regio's; benadrukt hoe belangrijk het is om de verscheidenheid aan maatregelen, met inbegrip van vrijwillige gekoppelde steun, in stand te houden waarover de lidstaten beschikken om de productie in sectoren die van vitaal belang zijn voor kwetsbare gebieden te handhaven zonder de interne markt te

verstoren; wijst erop dat rechtstreekse betalingen een belangrijk vangnet en inkomensondersteuning zijn voor landbouwers;

19. benadrukt dat de landbouw, in het bijzonder de primaire productie, zeer gevoelig is voor schade die wordt veroorzaakt door klimaatgerelateerde natuurverschijnselen (droogte, overstromingen, stormen, neerslag enz.), en dringt er derhalve bij de Commissie op aan een mechanisme te ontwikkelen ter ondersteuning van maatregelen om dergelijke schade te verminderen en te voorkomen, waarbij ook kan worden voorzien in compensatie van verliezen die primaire landbouwproducenten lijden als gevolg van door klimaatverandering veroorzaakte rampen;
20. verzoekt de Commissie te overwegen de sector in de volgende GLB-begroting te verjongen door het voor jongeren en nieuwe landbouwers makkelijker te maken tot de sector toe te treden en voor ouderen om de sector te verlaten; dringt er bij de Commissie op aan maatregelen inzake de overdracht naar een nieuwe generatie te blijven ontwikkelen en op die manier de modernisering en verjonging van de landbouwsector te ondersteunen, steeds met het oog op kennisbenutting en -overdracht;
21. brengt in herinnering dat de meeste plattelandsgebieden behoren tot de meest achtergestelde regio's van de EU, met een bbp per hoofd van de bevolking dat aanzienlijk onder het Europees gemiddelde ligt; vindt derhalve dat plattelandsontwikkeling een belangrijke uitdaging blijft voor een evenwichtige territoriale ontwikkeling en dat deze gebieden moeten worden ondersteund in de zin van vergroting van de werkgelegenheid en verhoging van de levensstandaard en in de zin van ontwikkeling van niet-landbouwfuncties; benadrukt dat de bevordering van de economische en sociale cohesie in de EU nog steeds een taak is voor de EU-begroting; meent daarom dat de financiering uit de EU-begroting voor plattelandsontwikkeling in het kader van het GLB moet worden versterkt en dat de criteria voor de verdeling van deze steun over de lidstaten rekening moeten blijven houden met de verschillen in welvaart en omvang van de plattelandsbevolking en met het landbouwareaal;
22. dringt aan op voortgezette gerichte steun voor de meest behoeftige groepen, waaronder familiebedrijven en kleine en middelgrote bedrijven, en – aan de hand van gerichte, praktische maatregelen – voor landbouwers in gebieden met natuurlijke beperkingen alsmede in achterstandsregio's, berggebieden en ultraperifere regio's, om zo de voedselproductie en voedselvoorziening in alle delen van de EU veilig te stellen en de ontvolking van plattelandsgebieden tegen te gaan; roept ertoe op de steun nauwkeurig te richten op personen die direct op het land werken, zonder deeltijdlandbouwers uit te sluiten, die in veel gevallen hun activiteiten hebben gediversifieerd en daarvoor niet mogen worden gestraft; merkt op dat het voor de landbouwsector cruciaal is om de toekomstige landbouw te stimuleren aan de hand van een adequate toekomstige GLB-begroting en een positieve differentiatie voor de meest kwetsbare gebieden; verzoekt de Commissie te overwegen het budget voor programma's met specifieke opties voor geïsoleerde en eilandgebieden (POSEI) te verhogen, zoals verzocht door het Parlement, zodat een regeling die zeer belangrijk is voor de ultraperifere regio's, gehandhaafd blijft; brengt in herinnering dat drie lidstaten in aanmerking komen voor deze programma's, die minder dan 1 % van de GLB-begroting bestrijken; merkt in het bijzonder op dat door de gemeenschap geleide, plaatselijke ontwikkeling, zoals het Leader-programma, een efficiënte manier is om GLB-middelen te gebruiken; roept

ertoe op de financiering uit hoofde van het toekomstige MFK voor het opzetten en ontwikkelen van producentenorganisaties op te schroeven;

23. verzoekt de Commissie om de toegang van landbouwers tot innovatie, zoals moderne foktechnieken en precisielandbouw, in het kader van het komende MFK te ondersteunen door de synergieën tussen verschillende vormen van financieringsprogramma's te vergroten en de rol van de landbouw in de onderzoeksprogramma's van de EU te verbeteren; wijst op de toenemende rol en het toenemende potentieel van nieuwe technologieën in de landbouw, maar merkt op dat deze nog steeds onbetaalbaar zijn voor een groot deel van de landbouwers;
24. verzoekt de Commissie een voorstel voor te leggen voor een juridisch kader voor de voedselvoorzieningsketen in de EU en te waarborgen dat dit adequaat gefinancierd wordt, teneinde oneerlijke handelspraktijken op de interne markt te bestrijden en landbouwers een bepaalde mate van transparantie en zekerheid te bieden op basis waarvan zij goed onderbouwde besluiten kunnen nemen die niet alleen aan henzelf, maar ook aan de consumenten ten goede komen en praktijken als verkoop onder de kostprijs en de daaruit voortvloeiende daling van de landbouwinkomens tegengaan; roept op tot de financiering van maatregelen die de onderhandelingsmacht van landbouwers in de voedselvoorzieningsketen stimuleren; herinnert aan de overweldigende steun van het Parlement voor een EU-regelgevingskader om oneerlijke handelspraktijken aan te pakken;
25. neemt nota van de belangstelling van producenten voor EU-productpromotieprogramma's en verzoekt de Commissie om de huidige tendens om de middelen voor dergelijke programma's op te schroeven, te ondersteunen, maar tegelijkertijd de bijbehorende administratieve vereisten en voorwaarden te evalueren, die vaak problemen opleveren, vooral voor kleine en middelgrote en nieuwe producenten en voor de verenigingen die hen vertegenwoordigen;
26. is van mening dat de eerste vier door de Europese Commissie in het witboek van maart 2017 uiteengezette scenario's niet ambitieus genoeg zijn; benadrukt dat het vijfde scenario het uitgangspunt voor een reflectie over de begroting na 2020 moet zijn; is van mening dat de duur van het volgende MFK zo lang als maar mogelijk moet zijn (ten minste zeven jaar), met een perspectief tot 2050 voor de ontwikkeling van de EU-landbouwsector, zodat de voorspelbaarheid en de stabiliteit van GLB-financiering in de toekomst gewaarborgd zijn, met name met het oog op het belang van een zekere voedselvoorziening, op de toegenomen instabiliteit in de sector en op een grotere slaagkans voor proefprogramma's.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	23.1.2018						
Uitslag eindstemming	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">+:</td> <td style="text-align: right;">32</td> </tr> <tr> <td>–:</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">5</td> </tr> </table>	+:	32	–:	3	0:	5
+:	32						
–:	3						
0:	5						
Bij de eindstemming aanwezige leden	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurentiu Rebegea, Bronis Ropé, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo						
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Franc Bogovič, Stefan Eck, Jens Gieseke, Maria Heubuch, Karin Kadenbach, Momchil Nekov, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Hannu Takkula, Tom Vandenkendelaere, Thomas Waitz						
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Stanisław Ożóg						

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

32	+
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Jens Gieseke, Esther Herranz García, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Czesław Adam Siekierski, Tom Vandenkendelaere
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Karin Kadenbach, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Tibor Szanyi, Marc Tarabella
ECR	Jørn Dohrmann, Zbigniew Kuźmiuk, James Nicholson, Stanisław Ożóg
ALDE	Ivan Jakovčić, Ulrike Müller, Hannu Takkula
ENF	Philippe Loiseau, Laurențiu Rebeca

3	-
GUE/NGL	Stefan Eck, Luke Ming Flanagan
EFDD	John Stuart Agnew

5	0
ECR	Richard Ashworth
Verts/ALE	José Bové, Martin Häusling, Bronis Ropé
EFDD	Marco Zullo

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding